

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Čechoslovan**

Vydavatel: **V. Švihovský**

Vydáváno v letech: **1911-[1918], 1912, 09.03.1912**

Číslo ročníků: **2, 10**

Číslo výtisků: **2, 10**

Datum vydání čísla: **09.03.1912**

Identifikátor ISSN: **2414-9373**

Stránky: ,

Č E S K Á R U S .

Z Moskvy.

V neděli 19. února konal Český kroužek výroční valnou hromadu za účasti 23 členů (ze 115). Svolána byla na 4. hodinu, ale kdo tam v určenou dobu nebyl, jako celý výbor. Začalo se až po 1/2 h., krátce po tom, kdy přišel poslední člen správního výboru. Předseda se nedostavil a poslal přípis, který snad měl být omluvným, proč se k valné hromadě (jako předseda) nedostavuje, ale žádná podobná příčina v něm udána nebyla. Obsah jeho točil se hlavně kolem osoby Dra Hostovského, který byl asi 1/2 r. v Moskvě a po návratu do Čech napsal svůj úsudek o zdejších Češích (otištěný též v „Cechoslovanu“), který byl — mimochodem řečeno — zcela dobrý. Nejvíce šlehla asi poznámka Dra H., že „český kroužek živoří.“ A přece to potvrdil — a to úplně stejnými slovy — i člen kroužku, žijící v Rusku přes 15 roků. A pokud já jsem mohl z přednesené jednatele zprávy seznati, odbyvány jen 2 členské schůze, 1 výlet a 3 zábavy, z nichž „Václavská“ skončila deficitem 116 rublů, kterýžto obnos ani neuhradil výtežek obou zábav druhých. Konečně

byla ještě 1 přednáška, onoho Dra Hostovského na thema „Bezruč.“ Toť vše. Vzpomínám tak na koncerty Českého kvarteta, před nedávnem zde uskutečněné: kolik Cechů přišlo poslechnout své krajany, ač koncerty byly čtyři? A vzpomínám dále výstavky spisů L. N. Tolstého: český jazyk byl tu zastoupen dvěma — pravím dvěma — knížecími. A přece, jak je u nás Tolstoj čten, co u nás vydáno překladů jeho děl! Nebylo tu snad jaksi povinnosti Českého kroužku, aby vyvinul nějakou činnost?

Dr Hostovský se zmínil dále ve svém článku o tom smutném a zarážejícím faktu, že děti zdejších Cechů, zrozené v Rusku, neznají českého jazyka. Jest to pravda. A dodávám k tomu: Češi se skutečně brzy přizpůsobují zdejším (ruským) poměrům, nestarají se, aby duševní úroveň udržovali stále na stejné výši se svými krajany ve vlasti a zůstávají zcela neinformováni o nejběžnějších českých otázkách. Novodobá literatura česká není v knihovně Českého kroužku zastoupena a zájem o českou knihu velice slabý (půjčeno něco přes 200 svazků). Zpráva o knihovně byla podána květnatým slohem, hodným

„domácího úkolu,“ ale ne čilého činovníka.

O jiných věcech zase později. Jsem přesvědčen, že mnohým nebude můj článek po chuti, že mne nazvou rejpallem, mluvkou etc. Ale nevadí: stojatá voda zapáchá!

Bossol.

Z Tiflisu na Kavkaze.

Dne 11. února r. 1912 zemřel v Tiflisu starý veterán, kapelník korpusní vojenské hudby p. Josef Ant. Mašner ve věku 72 let. Narodil se v Brandýse n. Labem a po obdržení středoškolského vzdělání postoupil do znamenité pražské konservatoře, která v tu dobu řízena byla ředitelem I. F. Knittlem, k prof. Janátkovi na lesní roh. V r. 1861 společně absolvoval konservatoř s pozdějšími umělci: prof. Hřímálým, Kammerem, mistrem Poppem, Virthem, Lužkem, Kunklem, Šeborem a Hřebíčkem a obdržel místo prvního solisty na lesní roh u opery v Rotterdamě, potom v Berlíně, a v r. 1863 odjel do Tiflisu na Kavkaz, kde přijal místo vojenského kapelníka. V r. 1873 byl kavkazským místodržitelem Velkoknížetem Michajilem Nikolajevičem jmenován korpusním kapelníkem. Náš krajan p. Mašner má velké zásluhy o vojenskou hudbu na Kavkaze, složil několik menších skladeb hudebních, a byl po-

prozrazeno. Usmíval se, chválil krajky i nápad. „Smím se tázat milostivé, co si cení ty nádherné krajky?“

Dáma udala jakousi větší číslíci.

Pán se zamyslel a neřikal nic. Položil hlavu na opěradlo a vymlouval se, že jej rozbolela hlava, tvářil se, jakoby chtěl na chvíli usnouti. V pravdě však nespál a jeho hlavou prolétl plán.

Dáma se nyní nudila. Vlak mezitím ujížděl ku Brodu, hraniční to stanici mezi Bavorsy a Čechy.

„Myslím, že se blížíme ku Brodu,“ řekla po chvíli dáma, aby upomenula svůj protějšek, by se připravil k vystoupení.

Pán prudce vyskočil ze sedadla a starostlivě se zadíval na svůj objemný kufřík. Hned se ale usmál a usedl zase na sedadlo a vyčkával stanici.

Dáma seděla bezstarostně na sedadle a usmívala se. Svým vzhledem říkala, že se neleká ani deseti prohlídek. A měla pravdu, kdo by tušil, že na sobě veze celý kapitál v krajkách?

Vlak zastavil.

„Vše vystoupit k prohlídce!“

křičel hrubý hlas nádražního zřízence. A již se vše hrnulo se zavazadly do celní místnosti. Některý cestující odbyl vše krátce, kdo však se zdál jen poněkud podezřelý, musel si nechat líbiti, že mu prošťourali celé zavazadlo, až se přesvědčili, že v něm nic clu podléhajícího není.

Dáma s ukrytými brusselskými krajkami šla docela vesela a bezstarostně, nesouc si v ruce malý kufřík. Jen ať jej prohlédnou, najdou nic, a krajky? O ty se nebála. Komu by také z těchto lidí napadlo, že skrývá pod jednoduchým cestovním šatem předmět, po kterém celníci tak pasou? Šla klidně vpřed. Před ní několik kroků šel její protějšek z kupé, nesa svůj dosti těžký kufřík v ruce, s dělanou lehkostí a nedbalostí, tváře se docela chladně k celé té úřední horlivosti celníků.

Když přišel na řadu, chtěl úředník, aby mu otevřel svůj kufr. Pán neztratil duchapřítomnost. Usmál se pohrdlivě a obrací hlavu na dámu s brusselskými krajkami, řekl výsměšně stlumeným hlasem: „Mně děláte obtíže, ač zřejmě přec vidíte, že jsem zcela obyčejný turista,

který má jen to nejnnutnější s sebou, za mnou však jde dáma,“ a ukázal na svůj protějšek z vlaku, „a ta má na sukni našito za sta drahých krajek, a tu si necháte ujíti, vidíte, jací jste?“ Při tom dal se do posměšného smíchu. Ihned jej propustili, dále si jej nevšímajíce a udeřili na dámu. Leknutím na smrt zbledla a tím jen dotvrdila celníkům to, co jim turista již prozradil.

Prohlédli ji nejdříve zavazadla a pak se ji otázali, nevezle-li nic, co by podléhalo clu. Dáma se vzpamatovávala z prvního leknutí a odhodlaně pravila, že ne. Tu jeden z úředníků k ní přistoupiv povídá: „A přece jsme byli právě upozorněni, že chcete provézt spoustu drahocenných krajek, nezbývá tudíž, než vás důkladně prohlédnouti.“

Celá se chvěla, když přišli na její podvod, a ještě více, když ji přikázali zaplatit značnou sumu. Viděla výsměšné úsměvy na tvářích všech, když vracela se zpět do vlaku. Ani nevěděla, jak se opět dostala do svého vagonu. Spěchala chodbou ku svému kupé, bledá a k smrti zahanbena a chvějící se dosud, když jí v tom zastoupil cestu turista, její protějšek.

stupně vyznamenán řády: 2 ruskými, 1 perským, 1 bucharským, 1 medailí, obdržel 2 cenné dary od místodržitele Velkoknížete Mich. Nik., a cenný prsten s brilianty od cara Aleksandra III. za 40 letou záslužnou činnost v Kavkazském vojsku. Jako jeden z prvních kapelníků na Rusi, obdržel p. Mašner stálou pensi, kterou dosud druzí kapelníci postrádají. P. Mašner vždy a všude otevřeně vystupoval jako Čech, byl všeobecně ve vojsku i u občanstva vážen, zvláště podřízení jemu hudebníci měli jej srdečně rádi a nazývali ho „milým papasou“. Při oslavě 25 letí jubilea darovali mu cennou taktovku. V malém kroužku Tifliských Čechů byl p. Mašner dobrým společníkem, přijíždějící krajany i cestovatele milerád přijímal a byl jim dobrým rádcem, konaje služby „českého konsula na Kavkaze.“ Tež Svatopl. Čech vděčně vzpomíná jej ve svých upomínkách na Kavkaz. Soukromě byl p. Mašner učitelem hudby v I. i II. gymnasiích, v učitelském ústavě, v Kadetní škole, v Tifliské Konservatoři. 15. února, za hojné účasti obecnstva, přátel i krajanů a za doprovodu 3 vojenských hudebních sborů doprovodili jsme milého druha na poslední cestě a nad hrobem několika českými slovy rozloučil se s milým krajanem p. Ant. I. Lukeš, učitel tělocviku na středních školách Tifliských. Skoro 50 let

prožil p. Mašner v cizině, vždy milerád vzpomínal drahé staré vlasti a v nové dobyt si zvučného jména i všeobecné vážnosti. Budiž mu čest i trvalá památka.

A. Lukeš.

Kijevský Sokol.

Tělocvičná jednota „Sokol“ konala řádnou valnou kromadu dne 16. února 1912. Na valné hromadě bylo jednáno o zřízení vlastní tělocvičny — ku kterémuž účelu byla vybrána šestičlenná komise, sestávající z bratrů: Vysockého, Andrla, Galaněviče, Sala, Ratiera a Volfa. O VI. tém sletu všesokolském referoval náčelník Sokola. Sestavena byla komise br. Andrla, Vysockého a Moudrého, kteří budou odpovídati na všechny dotazy sletu se týkající. Všechny dotazy zodpoví br. Andrla — Kijev, B. Vasilkovskaja. Bylo usneseno, kdo chce se připojit k výpravě sokolské a chce požívatí různých výhod Sokolům poskytovaných, musí se přihlásiti za člena a zaplatiti roční příspěvek obnášející 10 rublů ročně. Zde budou se vyřizovati i objednávky listků i legitimací sletových. V zájmu obecnstva Sokol žádá, aby kdo tak učiniti chce a s výpravou společně jeti miní, aby tak učinil během 14 dnů. V Sokole ději se přípravy pro vystoupení sletové. Při volbě nového předsedni-

ctva jednoty byli zvoleni: předsedou zvolen byl br. V. Vondrák místopředsedou br. Vysocký — náčelníkem br. F. Kovařík. Do výboru zvoleni br. Kotek, Fokt, Talaněvič, Andrla, Boremovič a Sala. Kandidáti do výboru br. Pazdera, Pritisk, a Vitáček Jiří. Revisoři účtů br. Moudrý, Sklár a Prokůpek.

Na Velikonoce bude konán sjezd výboru Svazu Ruského Sokolstva v Kijevě. Kdo může poskytnouti na ten čas byt pro delegáty z různých jednot, ať laskavě sdělí náčelníku jednoty Sokol v Kijevě H. Kovaříku. Na zdar. Kovařík.

Z Lodzi.

Dne 3. března t. r. konala „Česká Beseda“ v Lodzi první valnou hromadu od svého založení, na které do výboru byli zvoleni:

Za předsedu p. Vladimír I. Matátko, majitel realit v Konstantynově u Lodzi, místopředsedu p. D. Fišer, jednatele p. J. Valenta, pokladníka p. Schreiber, knihovníka p. A. Pile, správce sportu a her I. Černý, hospodáře p. K. Glos. Za členy výboru: p. O. Brých, K. Mašinda, S. Nálevka, J. Světlý a J. Šimek. Za revisory účtů: p. J. Hysek, A. Stoklaska, a J. Sudek. Po pětiměsíčním trvání Be-

„Hněvate se na mne, milostivá paní?“ otázal se docela sladce. Udivena vzhlédla k němu a plna hněvu vybuchla: „Divím se jen, že se po tom všem, co jste mi provedl, opovažujete ještě a mne mluvit,“ řekla s pohrdáním a chtěla odejít.

„Prosím vás, milostivá, zůstaňte chvíli, chei vám vše vysvětlit —“

„Jaké může být k tomu ještě vysvětlování? Zachoval jste se nečestně, uvedl jste mne do hmotné škody i posměchu, tak co ještě ode mne chcete? Ne, nechci s vámi ani slova více promluvit, jste — — —“

„Prosím vás, milostivá, nedořečnete, co jste chtěla říci, ale vyslechněte mne a promínete vše,“ přerušil rychle proud její hněvivých slov. „Jen chvíli mi věnujte a nabudete přec jen jiného názoru o celé té věci.“

Vlak mezi tím ujel už kus cesty českým krajem. Všichni cestující seděli dávno na svých místech v kupé, jen dáma a její protějšek stáli dosud sami v úzké chodbičce vlaku. To hodilo se dobře turistovi, aby celé své záhadné chování mohl beze svědků dámě vysvětliti.

„Jsem na to věru zvědava, mů-

žete tedy začít,“ řekla výsměšně dáma, když viděla, že se turisty jinak nezavíjí. Tento se pozorně ohlédl na všechny strany, a když viděl, že mu odnikud nehrozí žádné nebezpečí, řekl tiše: „Kolik jste, milostivá, zaplatila pokuty?“

„Co je vám do toho, pane, chcete se mi za vše snad ještě vysmívat?“ řekla uraženě a pohled plný nenávisti svezl se na turistu.

„Nikoliv, ale chei vám dvojnásobně vaši škodu nahraditi a při tom prosím za prominutí, že jste měla takovou nepříjemnost.“

Udivena podívala se naň, nevěříc ani svému sluchu.

On však tiše pokračoval: „Nejste sama, jež chtěla oklamati celní úřad,“ a ztišiv hlas, dodal: „také já jsem podloudník. Jenom že vy, milostivá, poměrně v malém, kdežto já právě provezl daleko víc.“

Dáma ulekaně odstoupila od neznámého turistu.

Usmál se její bázni.

„Nebojte se, jsme si v tomto případě rovni, až na to, že já bych jistě nebyl prošel celním úředníkem tak lehko, kdežto vy ano. A poněvadž můj zisk při oklamání celníků je mnohem značnější vašeho,

musil jsem vás prozradit, abych se sám dostal z toho ven. Vás chytli, vy jste zaplatila pokutu a já proklouzl a tím získal jsem velikou sumu. Mohu vám tedy lehce a s radostí dvojnásob vaši pokutu zaplatit.

„Přijmu tedy zaplacení, ale jenom tolik, kolik jsem skutečně dala, nic více.“ Pán podal jí sumu, kterou udala.

„Ale pak vám smím mimo to udělat malý dárek, za to, co jste k vůli mně protrpěla.“

„Nuže budiž, přijímám, ale s podmínkou.“

„A ta je?“ otázal se pán.

„Prozradte mi, co jste provezl vlastně, že to má takovou cenu.“

„Milerád“ a otevřev spěšně záhadný kufřík, podal dámě malé pouzdro. „Takových a ještě lepších vezu zde ze zenevy přes sto kusů, vezměte jeden ode mne na památku, a promiňte mi můj podskok.“

Dáma otevřela pouzdro a našla v něm překrásné dámské hodinky.

(Venkov).

• • •